

Læsningens sproglige dimension

Af KRISTINE KABEL, adjunkt, CVU Storkøbenhavn/Københavns Dag- og Aftenseminarium
og RUTH MULVAD, lektor CVU Storkøbenhavn/Københavns Dag- og aftenseminarium

Flere af projekterne i Nationalt Videncenter for Læsning arbejder for at styrke læsning gennem et kombineret fokus på teksters sproglige dimension og på den pædagogiske kontekst som teksterne indgår i.

Projekterne med dette perspektiv på læsning er derfor gået sammen i en paraplyorganisation og bruger hinanden i studiegrupper og andre former for sparring og videndeling. Alle er kommet godt fra start med at formulere og planlægge hvert enkelt projekt nærmere samt med at knytte kontakt til forskere inden for området.

Fælles for disse projekter er et systemisk funktionelt sprogsyn der opfatter tekst og kontekst som gensidigt afhængige – fra de mindste niveauer i sproget til relationen mellem sprogbrugerne og målet med kommunikationen. At styrke læsningen i skolens fag indbefatter derfor at såvel teksters sproglige dimension som den skolevirkelighed de indgår i, synliggøres og sættes i relation til hinanden. Hertil er også knyttet et bestemt syn på forholdet mellem sprog og læring – at færdes i sproget gør man i alle fag, det vil sige at det at lære fag også er at lære sprog og at lære om sprog.

Aktiviteter

De to projekter vi arbejder med, har som hovedmål at designe kompetenceløft for seminarieundervisere og at udvikle efteruddannelseskurser for folkeskolelærere. Desuden at bidrage med artikler i relevante fagtidsskrifter og på anden måde formidle de undersøgelser vi skal foretage.

Projekterne løber over tre år, og i første omgang handler det om at indsamle relevant viden, etablere forsknings-tilknytning og begynde undersøgelser af sprog-tekst-kontekst i udvalgte skolefag.

I november var vi således tre fra gruppen der var til en konference i Göteborg. Et af hovedmålene var at etablere et nordisk systemisk funktionelt netværk. Drivkræfterne bag er særligt en gruppe forskere fra Syddansk Universitet, men det er til Sverige vi skal kigge hen når vi skal etablere kontakter til forskere der også arbejder inden for det pædagogiske felt. På konferencen holdt Jenny Wiksten Folkeryd fra Uppsala Universitet (ph-d.-studerende hos professor Caroline Liberg) et interessant oplæg om hvordan lærere på forskellige niveauer i uddannelses-systemet læser og vurderer elevtekster – fokus var hvilke sproglige faktorer der kendetegner de fortællende tekster der vurderes positivt. Således var det også et bidrag til hvordan man sprogligt kan indkredse og beskrive måder en tekst kan engagere sin læser på.

Forskningstilknytning er centralt for det nationale videncenter, og en af de tilknyttede læseforskere er Caroline Liberg. I december var der møde med hende på CVU Storkøbenhavn. De af os der arbejder med læsning ud fra et sprogligt funktionelt grundsyn, var til stede sammen med centerleder Klara Korsgaard. Vi præsenterede i løbet af dagen de forskellige projekter og gik i dialog med Caroline Liberg om muligheder for samarbejde. Det var

givende og opløftende og lover godt for projekterne.

ISFC 34 og Projekt læsning i alle linjefag

International Systemic Functional Conference er en stor årligt tilbagevendende konference hvor forskere fra hele verden inden for dette felt mødes og præsenterer deres nyeste forskning. I 2007 skal den 34. ISFC (www.humaniora.sdu.dk/isfc2007) holdes i Odense, og vi arbejder på at lave en workshop om undervisningsmaterialer, læsning og sprog i fagene og pædagogisk diskurs.

Det Nationale Videncenter for Læsning giver mulighed for at lave kompetenceudvikling på basis af forskningstilknyttet udviklingsarbejde. På CVU Storkøbenhavn kører vi i løbet af foråret et pilotprojekt med seminarelærere fra matematik, biologi, hjemkundskab og natur/teknik om læsning som en integreret del af undervisningen i faglinjefagene i læreruddannelsen. Pilotprojektet skal bidrage til at kvalificere det tilbud om kompetenceløft til landets seminarieundervisere som skal blive et af resultaterne og som fra efteråret 2008 udsendes til samtlige seminarieundervisere i faglinjefagene matematik, naturfag, historie, idræt, billedkunst, biologi, geografi, hjemkundskab, kristendom/religion, materiel design og samfundsfag.

Læs mere om projekterne Læsningens sproglige dimension og Læsning i alle fag – curriculumudvikling på www.videnomlaesning.dk

